

Cuprins

Abrevieri.....	XIII
Cuvânt-înainte	XV
Capitolul I. Considerații generale privind noțiunile de egalitate și nediscriminare.....	1
Secțiunea 1. Istoricul noțiunilor de egalitate și nediscriminare	1
§1. Egalitatea morală, de la natură	1
§2. Egalitatea – drept natural inalienabil	5
§3. Inegalitatea – parte a contractului social	7
§4. Discriminarea – formă de negare a egalității.....	8
Secțiunea a 2-a. Principiul egalității și dreptul la nediscriminare în dreptul comparat	10
§1. Principiul egalității în sistemul onusian de protecție a drepturilor omului.....	10
§2. Principiul egalității în sistemele regionale de drept privitoare la protecția drepturilor omului	14
2.1. Sistemul african de protecție a drepturilor omului.....	14
2.2. Sistemul inter-american de protecție a drepturilor omului	14
2.3. Sistemul european de protecție a drepturilor omului	15
2.4. „Sistemul asiatic” de protecție a drepturilor omului	17
Secțiunea a 3-a. Principiul egalității și dreptul la nediscriminare în dreptul român.....	18
§1. Principii aplicabile dreptului național.....	18
§2. Natura juridică și conținutul principiului egalității.....	21
2.1. Egalitatea morală	21
2.2. Egalitatea formală	22
2.3. Egalitatea substanțială.....	23
§3. Conținutul dreptului la nediscriminare și domeniul de aplicare al acestuia.....	24
3.1. Discriminarea directă	24
3.2. Discriminarea indirectă.....	25

Capitolul II. Principiul egalității în cadrul sistemului de drept european al Convenției.....	26
Secțiunea 1. Considerații preliminare	26
Secțiunea a 2-a. Aspecte generale privind respectarea dreptului la nediscriminare.....	28
§1. Semnificația interdicției discriminării înscrise în art. 14 al Convenției	28
§2. Natura juridică a dreptului la nediscriminare în cadrul sistemului de drept european al Convenției.....	31
2.1. Dependența dreptului la nediscriminare de clauzele normative ale Convenției și protocoalele adiționale.....	32
2.2. Autonomia clauzei de nediscriminare reglementată de art. 14	33
2.3. Caracterul subsidiar al protecției împotriva discriminării	36
§3. Protecția dreptului la nediscriminare în legătură cu exercitarea unor drepturi individuale economice și sociale	38
§4. Interzicerea generală a discriminării în conformitate cu prevederile art. 1 al Protocolului nr. 12	43
Secțiunea a 3-a. Standarde minime privind respectarea dreptului la nediscriminare în cadrul sistemului european de drept al Convenției.....	47
§1. Garantarea dreptului la nediscriminare în legătură cu „exercițiul drepturilor și libertăților recunoscute de Convenție” sau de „lege”	49
§2. Existența diferenței de tratament în baza a cel puțin unuia dintre motivele de discriminare interzise de art. 14.....	53
2.1. Existența unei diferențe de tratament	53
2.2. Motive de discriminare interzise de textul art. 14.....	53
§3. Distincția vizează situații analoge și comparabile	58
3.1. Situații analoge și comparabile	58
3.2. Obligația statelor părți de a trata diferit persoane aflate în situații diferite	62
§4. Diferența de tratament are la bază o justificare obiectivă și rezonabilă	63
4.1. Diferența de tratament urmărește un scop legitim	64
4.2. Existența unui raport rezonabil de proporționalitate între scopul urmărit și mijloacele folosite pentru atingerea acestuia	66

Secțiunea a 4-a. Aspecte particulare privitoare la garantarea egalității și a dreptului la nediscriminare	70
§1. Discriminarea motivată rasial.....	70
1.1. Dimensiunea subiectivă – responsabilitatea statului pentru violența rasială comisă de către reprezentanți ai autorităților publice	72
1.2. Dimensiunea procedurală – obligația suplimentară a statului de a investiga posibilele motive rasiste	73
§2. Discriminarea indirectă	76
§3. Obligația pozitivă a statelor de a proteja împotriva discriminării în sectorul privat.....	77
Capitolul III. Principiul egalității în cadrul sistemului de drept al Uniunii Europene.....	80
Secțiunea 1. Evoluția protecției drepturilor și a libertăților fundamentale în cadrul sistemului Uniunii Europene de protecție a drepturilor omului	81
§1. Evoluția protecției drepturilor și a libertăților fundamentale	82
1.1. Respingerea principiului respectării drepturilor omului de către Curtea de Justiție a Comunităților Europene	82
1.2. Interpretarea legislației primare în scopul creării de drepturi individuale, acceptarea recunoașterii drepturilor fundamentale ca fiind respectate în cadrul ordinii juridice comunitare și protejarea acestor drepturi	84
1.3. Legiferarea și monitorizarea respectării drepturilor fundamentale în cadrul Uniunii Europene	88
Secțiunea a 2-a. Considerații preliminare privitoare la garantarea dreptului la nediscriminare	94
§1. Legislația primară referitoare la garantarea principiului egalității	96
§2. Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene.....	98
§3. Legislația secundară referitoare la garantarea principiului egalității	101
Secțiunea a 3-a. Interpretarea și aplicarea dreptului la nediscriminare de către Curtea de Justiție a Uniunii Europene	106
§1. Principiul general al egalității între europeni, pe motiv de naționalitate sau cetățenie.....	108

§2. Egalitatea derivată din tradițiile constituționale comune statelor membre și acordurile internaționale privind drepturile omului	111
§3. Interzicerea discriminării la locul de muncă pe motiv de gen, conform art. 157 TFUE și directivelor care-l implementează	113
§4. Noua arie de nediscriminare reglementată de art. 10 TFUE și legislația de implementare a acesteia; prevederile Cartei Drepturilor Fundamentale	116
Secțiunea a 4-a. Standarde minime privind respectarea dreptului la nediscriminare în cadrul sistemului Uniunii de protecție a drepturilor omului	118
§1. Respectarea standardelor minime stabilite de CEDO, fără a afecta în mod negativ autonomia Uniunii și pe cea a Curții de Justiție	119
1.1. Standardul minim aplicabil în prezent	119
1.2. Standardul minim aplicabil după aderarea Uniunii la Convenția europeană a drepturilor omului	124
§2. Standardul inversării sarcinii probei, reglementat de dreptul Uniunii Europene	128
Capitolul IV. Interpretarea și aplicarea standardelor europene minime de garantare a principiului egalității în sistemului național de drept	133
Secțiunea 1. Considerații preliminare asupra cadrului legal național al principiului egalității	133
§1. Aspecte generale privitoare la reglementările constituționale în materia garantării principiului egalității	133
§2. Dreptul la nediscriminare garantat de alte prevederi legale naționale	135
2.1. Ordonanța privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare	135
2.2. Ordonanța de urgență privind interzicerea organizațiilor și simbolurilor cu caracter fascist, rasist sau xenofob	140
§3. Legea privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați	141
§4. Probele și partajarea sarcinii probei în materia nediscriminării	142
Secțiunea a 2-a. Practica judiciară națională relevantă pentru garantarea dreptului la nediscriminare în raport cu respectarea unor drepturi patrimoniale sau personal-nepatrimoniale	143

§1. Practica judiciară națională relevantă pentru garantarea principiului egalității în raport cu unele drepturi fundamentale patrimoniale.....	144
§2. Practica judiciară națională relevantă pentru garantarea principiului egalității în raport cu unele drepturi fundamentale personal-nepatrimoniale	147
2.1. Jurisprudența Curții Constituționale a României	147
2.2. Aspecte din practica relevantă a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării.....	150
2.3. Obligativitatea instanțelor naționale de a respecta deciziile Curții Constituționale.....	151
2.4. Analiza cantitativă a cauzelor referitoare la aplicarea standardelor minime de garantare a principiului egalității în raport cu unele drepturi patrimoniale și personal-nepatrimoniale.....	153
Capitolul V. Raportul dintre ordinea juridică națională și sistemele europene de drept	165
Secțiunea 1. Obligativitatea respectării dreptului Uniunii Europene de către instanțele naționale	167
§1. Principiul supremației dreptului Uniunii Europene.....	167
§2. Aplicarea imediată și directă a dreptului Uniunii Europene..	168
§3. Caracterul unitar și aplicarea uniformă a dreptului Uniunii ...	171
Secțiunea a 2-a. Obligativitatea respectării autorității de lucru interpretat a hotărârilor Curților europene	174
§1. Autoritatea de lucru interpretat a hotărârilor instanțelor Uniunii Europene	174
§2. Autoritatea de lucru interpretat a hotărârilor Curții Europene a Drepturilor Omului	177
Capitolul VI. Propuneri de lege ferenda și concluzii generale	181
Secțiunea 1. Propuneri de lege ferenda.....	181
§1. Propuneri de modificare a Constituției României	181
§2. Propuneri de modificare a legislației organice și ordinare în materia nediscriminării.....	183
Secțiunea a 2-a. Concluzii generale	185
Bibliografie	195